

Sirkka-Liisa Anttila kesk ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Marttaliitto ry:lle Miesliesi-toimintamallin kehittämiseen (550 000 euroa)

Eduskunnalle

Marttaliitto ry ja Marthaförbundet rf vastaavat huoleen pojista sekä isien ja poikien yhteisen ajan ja tekemisen vähyydestä Miesliesi-toiminnalla. Talousarvioaloitteen mukaisella määrärahalla voimme antaa yhdistysten 120-vuotisjuhlavuonna lahjan suomalaisille kodeille. Valtakunnallisessa toiminnassa vahvistetaan alakouluikäisten poikien ja heidän isiensäkin arjen taitoja sekä arjen hallintaa. Tämä kantaa myös poikien aikuisuuteen ja omaan kotiin.

Huoli pojista ja heidän tulevaisuudestaan

Useat tutkimukset toistavat huolta pojista. Viidennes suomalaista nuorista miehistä on syrjäytynyt.¹ Kymmenessä vuodessa koulutuksen ulkopuolella, työttömänä tai työvoiman ulkopuolella olevien nuorten miesten osuus on kasvanut 9 prosenttia.

Poikien hyvinvointia heikentää myös ylipaino, 15—24-vuotiaista jo lähes kolmannes on ylipainoisia². Yli 60 % ylipainoisista on ylipainoisia myös aikuisina³, mikä puolestaan altistaa mm. sydän- ja verisuonitaukselle ja 2-typin diabetekselle. Pojat itse nostavat kysyttäessä huolenaiheikseen kavereiden puutteen, yksinäisyyden ja ongelmat kotona.

Suomella ei ole varaa synnyttää väliinputoajien sukupolvea — koko väestön tuleva hyvinvointi riippuu nuorten pärjäämisestä. Ruokakasvatuksella ja tekemällä oppimisella on suuri merkitys ennaltaehkäisevässä työssä.

Isät ja yhteinen aika

Lapset ja nuoret viettävät enemmän yhteistä aikaa äidin kuin isän kanssa. Esimerkiksi läksyt ja kotityöt hoidetaan useammin äidin kuin isän kanssa. Nuoret myös keskustelevat itselleen tärkeistä asioista useammin äitinsä kanssa⁴. Isät jäävät perheissä usein arjen tärkeiden asioiden ulkopuolelle.

1 OECD:n Education at a Glance 2016

2 Kouluterveyskysely 2014

3 WHO

4 Nuoret luopin alla 2016

Talousarvioaloite TAA 22/2017 vp

Miesten osuus kotitöiden tekemisestä on lisääntynyt, mutta edelleen naiset tekevät kotitöitä miehiä enemmän. Myös nuoret tytöt tekevät saman ikäisiä poikia enemmän kotitöitä⁵ ja heiltä myös edellytetään niiden tekemistä poikia useammin⁶.

Läsnä oleva ja osallistuva isä on lapsen etu. Yhdessäolo tuottaa iloa molemmille. Yhdessä tekeminen vahvistaa pojan itsetuntoa, ja isän tai muun miespuolisen läheisen läsnäolo on tärkeää tunne-elämän ja käyttäytymisen kehityksessä. Yhdessä vietetty aika edistää terveyttä ja ehkäisee sekä lapsen että aikuisen mielenterveysongelmia. Perheenjäsenten välinen yhteys säilyy ja kantaa myöhemmässäkin elämässä.

Suomalaiset perheet eivät syö yhdessä

Suomen 100-vuotisjuhlavuotta 2017 on juhlistettu syömällä yhdessä. Suomalaiset perheet syövät yhdessä vähiten kaikista Euroopan maista. Yläkoululaisista 60 % ei syö yhtä aikaa perheensä kanssa⁷. Yhteisillä aterioilla on kuitenkin suuri merkitys perhesuhteisiin, vuorovaikutukseen ja luottamukseen. Kouluterveyskyselyjen aineistoista on huomattu, että lapsilla, joiden perheissä säännölliset ateriat ovat harvinaisia, ilmenee muita enemmän riskikäyttäytymistä ja psyykkisiä ongelmia, kuten käyttäytymishäiriöitä. Niillä nuorilla, joiden perheissä ei syödä yhdessä, on myös lähes kaksikertainen tupakoinnin ja nuuskaamisen, alkoholin käytön, humalajuomisen ja huumekeuilun riski. Yhteiset ruokahetket puolestaan lisäävät terveellisiä ruokatottumuksia.

Martat vahvistamaan isien ja poikien yhteistä aikaa ja tekemistä

Martat kehittävät Miesliesi-toimintamallin, jossa saadut oppimisen ja onnistumisen kokemukset vahvistavat halua ja kykyä osallistua kodin arkeen. Isistä ja pojista kootaan ryhmiä, jotka kokoontuvat opettelemaan ruuanlaittoa ja muita arjen taitoja yhdessä ammattilaisten ja vapaaehtoisten marttojen kanssa. Toiminta vahvistaa vuorovaikutus- ja ryhmätaitoja sekä kutsuu myös muut perheenjäsenet yhteiseen pöytään.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 550 000 euroa momentille 29.10.51 Marttaliitto ry:lle Miesliesi-toimintamallin kehittämiseen.

5 Tilastokeskus /ajankäyttötutkimus 2010

6 Nordean lapsiperhekysely 2017

7 Kouluterveyskysely 2015

Talousarvioaloite TAA 22/2017 vp

Helsingissä 29.9.2017

Sirkka-Liisa Anttila kesk
Reijo Hongisto si
Sari Essayah kd
Tytti Tuppurainen sd
Hannu Hoskonen kesk
Elsi Katainen kesk
Timo V. Korhonen kesk
Markku Pakkanen kesk
Anne Kalmari kesk
Mikko Savola kesk
Martti Talja kesk
Ulla Parviainen kesk
Katri Kulmuni kesk
Marisanna Jarva kesk
Hanna Kosonen kesk
Eerikki Viljanen kesk
Mirja Vehkaperä kesk
Hannakaisa Heikkinen kesk
Ilkka Kanerva kok
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Susanna Huovinen sd
Tiina Elovaara si
Juha Pylväs kesk
Eeva-Johanna Eloranta sd
Heli Järvinen vihr
Hanna Sarkkinen vas
Aila Paloniemi kesk
Esko Kiviranta kesk
Anna Kontula vas
Stefan Wallin r
Veronica Rehn-Kivi r
Kari Uotila vas
Olli-Poika Parviainen vihr
Jani Toivola vihr
Sari Tanus kd
Jani Mäkelä ps
Ritva Elomaa ps
Niilo Keränen kesk
Pekka Puska kesk
Veera Ruoho kok
Eva Biaudet r
Anna-Maja Henriksson r
Anne Louhelainen si
Päivi Räsänen kd

Talousarvioaloite TAA 22/2017 vp

Arto Pirttilahti kesk
Ari Torniainen kesk
Tuomo Puumala kesk
Petri Honkonen kesk
Mikko Kärnä kesk
Mika Niikko ps
Lenita Toivakka kok
Maria Guzenina sd
Jutta Urpilainen sd
Pia Viitanen sd
Tuula Haatainen sd
Krista Kiuru sd
Maria Tolppanen sd
Katja Taimela sd
Satu Taavitsainen sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Lauri Ihalainen sd
Tarja Filatov sd
Timo Harakka sd
Mika Kari sd
Jukka Gustafsson sd
Sanna Marin sd
Eero Heinäluoma sd